

Motion till riksdagen

1987/88:Jo275

av Sven Eric Lorentzon och Ingrid Hemmingsson
(m)

om lantbrukets rådgivning

Få näringar är utsatta för så stora krav på förändring och anpassning som lantbruksnäringen. Produktionsinriktningen måste förändras för att minimera kostnaderna för överskottsproduktionen. Miljökraven ökar. Det medför behov av nya metoder och mera forskning både när det gäller gödning och växtskyddsmedel. Konsumenternas krav på kvalitet ökar. Dessutom skiljer sig innebörden i kvalitetsbegreppet mellan olika människor och är således inte något entydigt begrepp.

Bondens ekonomi har försämrats. Det innebär att han måste bli duktigare och effektivare både när det gäller att producera och planera och sköta sin ekonomi. Det råder osäkerhet om statens löften och åtaganden är att lita på. Från regeringshåll har det kommit oroande signaler, som visserligen tagits tillbaka eller tonats ner. Det finns dock skäl för lantbrukaren att känna otrygghet inför framtiden.

Även inom den nuvarande statliga rådgivningen råder osäkerhet om framtiden. Under sådana förhållanden är det nödvändigt med en effektiv och väl anpassad rådgivning och forskning, som kan ge lantbrukarna hjälp att klara alla omställningar och även de ekonomiska problem som kan uppstå. Inför en omställningsperiod framstår forskning som särskilt nödvändig. Det är framför allt viktigt att resultatet sprids ute i landet och får en praktisk uppföljning.

Det borde finnas kanaler för regional information från universiteten. Både forskningen och rådgivningen behöver en regional prägel. Förhållanden och förutsättningar skiljer sig mellan norra och södra delarna av vårt land. Den rådgivning som i dag ges till lantbrukarna ger en splittrad bild. Rådgivningen är uppdelad på många olika organ: lantbruksnämnden, hus hållningssällskapen, näringen själv med LRF och lantbrukets driftbyrå, ekonomiska föreningar. På sina håll har lantbruksskolorna en betydelse på grund av att även de bedriver en lokalt anpassad kursverksamhet, och som en följd av detta byggs en kunskapsbank upp som sedan efterfrågas.

Det finns ett behov av en samordnad rådgivning utan att för den skull bygga upp en ny verksamhet. Staten satsar i dag medel till alla typer av rådgivning. Det borde därför ligga i statens intresse att med satsade medel åstadkomma den största nyttan för näringen.

Det finns olika vägar att gå för att åstadkomma en bättre samordning. Det kan mycket väl tänkas att länen väljer något olika lösningar beroende på var de största resurserna och förutsättningarna finns och hur samarbetet kan ske. En möjlighet är att koncentrera rådgivningsverksamheten kring länets lantbruksskola. Där finns kanske resurser som inte utnyttjas helt,

först och främst personella men även en etablerad kursverksamhet som kan komplettera rådgivningen.

Mot. 1987/88
Jo275

I samarbete med stat, landsting och näring borde resurserna kunna samlas till ett lantbrukscentrum. Till ett sådant kan man också förlägga lokalt forsknings- och utvecklingsarbete. I andra län passar inte den modellen. Där är det kanske hushållningssällskapen som har de bästa förutsättningarna att samla rådgivningsresurserna. Många hushållningssällskap har en lång tradition inom rådgivningsverksamhet och en stabil organisation. Oavsett var rådgivningscentrum förläggs bör det också utgöra en kanal till den forskning som bedrivs inom lantbruket.

Det är också viktigt att man inom varje län är överens om vad som bäst gagnar jordbrukaren och inte i första hand tar till vara organisationernas eller institutionernas intressen. Den splittrade rådgivningen i dag är dyrbar och en samordning kan bidra till att resurserna ger ett bättre utbyte.

Regeringen bör tillsammans med näringen, lantbruksutbildningen och lantbruksuniversitetet se över lantbrukets rådgivning och lägga ett förslag på en samordnad och effektiviserad rådgivning.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om en samordning och effektivisering av lantbrukets rådgivning.

Stockholm den 25 januari 1988

Sven Eric Lorentzon (m)

Ingrid Hemmingsson (m)